Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 22. februára 2022 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Životné prostredie – Smernica 2001/42/ES – Posudzovanie účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie – Článok 2 písm. a) – Pojem ‚plány a programy‘ – Článok 3 ods. 2 písm. a) – Akty vypracované pre určité odvetvia, ktoré vymedzujú rámec pre budúce povoľovanie projektov uvedených v prílohách I a II smernice 2011/92/EÚ – Článok 3 ods. 4 – Akty vymedzujúce rámec pre budúce povoľovanie projektov – Nariadenie na ochranu krajiny prijaté miestnym orgánom“

Vo veci C-300/20,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko) zo 4. mája 2020 a doručený Súdnemu dvoru 7. júla 2020, ktorý súvisí s konaním:

Bund Naturschutz in Bayern eV

proti

Landkreis Rosenheim,

za účasti:

Landesanwaltschaft Bayern,

Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredseda L. Bay Larsen, predsedovia komôr A. Arabadžiev, A. Prechal, K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan, S. Rodin, I. Jarukaitis a J. Passer (spravodajca), sudcovia M. Ilešič, F. Biltgen, P. G. Xuereb, N. Piçarra a L. S. Rossi,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: D. Dittert, vedúci oddelenia,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 7. júna 2021,

* Jazyk konania: nemčina.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Bund Naturschutz in Bayern eV, v zastúpení: F. Heß, Rechtsanwältin,

– Landkreis Rosenheim, v zastúpení: Q. Zallinger, splnomocnený zástupca,

– Landesanwaltschaft Bayern, v zastúpení: M. Egner, J. Vogel a M. Höfler, splnomocnení zástupcovia,

– nemecká vláda, v zastúpení: pôvodne J. Möller, D. Klebs a S. Heimerl, neskôr J. Möller a D. Klebs, splnomocnení zástupcovia,

– česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, J. Vláčil a L. Dvořáková, splnomocnení zástupcovia,

– Írsko, v zastúpení: M. Browne, J. Quaney, M. Lane a A. Joyce, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci S. Kingston, SC, A. Carroll, BL,

– Európska komisia, v zastúpení: C. Hermes a M. Noll-Ehlers, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 16. septembra 2021,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 ods. 2 písm. a) a článku 3 ods. 4 smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (Ú. v. ES L 197, 2001, s. 30; Mim. vyd. 15/006, s. 157).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, ktorého účastníkmi sú združenie Bund Naturschutz in Bayern eV (ďalej len „Bund Naturschutz“) a Landkreis Rosenheim (Krajinský okres Rosenheim, Nemecko) vo veci zákonnosti nariadenia týkajúceho sa chránenej krajinnej oblasti.

Právny rámec

Právo Únie

3 Článok 1 smernice 2001/42 s názvom „Ciele“ stanovuje:

„Cieľom tejto smernice je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a prispieť k integrácii environmentálnych úvah do prípravy a schvaľovania plánov a programov so zreteľom na podporu trvalo udržateľného rozvoja tým, že sa zabezpečí, v súlade s touto smernicou, vykonanie environmentálneho posudzovania určitých plánov a programov, ktoré majú pravdepodobne významné účinky [môžu mať významné účinky – *neoficiálny preklad*] na životné prostredie.“

4 Článok 2 tejto smernice znie:

„Na účely tejto smernice sa používajú tieto definície:

a) ‚plány a programy' sú plány a programy vrátane tých, na ktorých financovaní sa podieľa Európsk[a] [únia], ako aj ich akékoľvek modifikácie:

– ktoré sú predmetom prípravy a/alebo schvaľovania úradom na štátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni alebo ktoré úrad pripravuje na schválenie prostredníctvom parlamentného alebo vládneho legislatívneho postupu a

– ktoré vyžadujú legislatívne, regulatívne alebo správne predpisy;

…"

5 Podľa článku 3 ods. 1 až 4 uvedenej smernice, nazvaného „Rozsah":

„1. Environmentálne posudzovanie sa vykonáva v súlade s článkami 4 až 9 pre plány a programy uvedené v odsekoch 2 až 4, ktoré majú pravdepodobne významné environmentálne účinky [môžu mať významné účinky na životné prostredie – *neoficiálny preklad*].

2. S výhradou odseku 3 sa environmentálne posudzovanie vykonáva pre všetky plány a programy:

a) ktoré sa pripravujú pre poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybárstvo, energetiku, priemysel, dopravu, odpadové hospodárstvo, vodné hospodárstvo, telekomunikácie, turistiku, plánovanie miest a vidieka alebo využívanie územia a ktoré stanovujú rámec pre súhlas budúceho rozvoja [pre budúce povoľovanie – *neoficiálny preklad*] projektov uvedených v prílohách I a II k smernici [Rady] 85/337/EÚ [z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. ES L 175, 1985, s. 40; Mim. vyd. 15/001, s. 248)], alebo

b) pri ktorých sa určilo, že vyžadujú posudzovanie podľa článku 6 alebo 7 smernice [Rady] 92/43/EHS [z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 1992, s. 7; Mim. vyd. 15/002, s. 102)] s ohľadom na ich pravdepodobný účinok na lokality.

3. Plány a programy uvedené v odseku 2, ktoré určujú využívanie malých území na miestnej úrovni[,] a menšie modifikácie plánov a programov[,] na ktoré sa vzťahuje odsek 2, vyžadujú environmentálne posudzovanie iba v prípade, ak členské štáty určia, že majú pravdepodobne významné environmentálne účinky [môžu mať významné účinky na životné prostredie – *neoficiálny preklad*].

4. Členské štáty určia, či iné plány alebo programy[,] ako sú uvedené v odseku 2, ktoré stanovujú rámec pre odsúhlasenie budúceho rozvoja [pre budúce povoľovanie – *neoficiálny preklad*] projektov, majú pravdepodobne významné environmentálne účinky [môžu mať významné účinky na životné prostredie – *neoficiálny preklad*]."

6 Príloha II smernice 2001/42, ktorá stanovuje „kritériá pre určenie pravdepodobnej dôležitosti účinkov uvedené v článku 3 ods. 5“, medzi týmito kritériami vo svojom bode 1 uvádza „charakteristiky plánov a programov“ a najmä v prvej zarážke tohto bodu „mieru, v akej plán alebo program stanovuje rámec pre projekty a iné činnosti, so zreteľom na miesto, povahu, veľkosť a operačné podmienky alebo alokáciou zdrojov“.

7 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 2012, s. 1), ktorá nadobudla účinnosť 17. februára 2012, zrušila a nahradila smernicu 85/337.

8 Podľa článku 1 ods. 2 písm. a) smernice 2011/92 na účely tejto smernice „projekt“ znamená „realizáciu stavieb alebo iných zariadení alebo plánov“, ako aj „iné zásahy do prírodného prostredia a krajiny, vrátane ťažby nerastných surovín“.

9 Podľa článku 14 druhého odseku smernice 2011/92 sa „odkazy na smernicu [85/337] považujú za odkazy na [smernicu 2011/92]“.

Nemecké právo

BNatSchG

10 § 20 ods. 2 Gesetz über Naturschutz und Landschaftspflege (Bundesnaturschutzgesetz) (spolkový zákon o ochrane prírody a starostlivosti o krajinu) z 29. júla 2009 (BGBl. 2009 I, s. 2542) v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „BNatSchG“) stanovuje:

„Časti prírody a krajiny môžu byť chránené

…

(4) v súlade s § 26 ako chránené krajinné oblasti,

…“

11 § 26 BNatSchG s názvom „Chránené krajinné oblasti“ stanovuje:

„1. Chránené krajinné oblasti sú oblasti stanovené právne záväzným spôsobom, v ktorých sa vyžaduje osobitná ochrana prírody a krajiny

(1) z dôvodu zachovania, rozvoja alebo obnovy životaschopnosti a funkčnosti ekosystému alebo regeneračnej schopnosti a trvalo udržateľného využívania prírodných zdrojov vrátane ochrany lokalít a biotopov, určitých voľne žijúcich živočíšnych druhov a určitých voľne rastúcich rastlinných druhov;

(2) z dôvodu rozmanitosti, osobitosti a krásy alebo osobitného historicko-kultúrneho významu krajiny, alebo

(3) z dôvodu jej osobitného významu pre rekreačné činnosti.

2. V chránených krajinných oblastiach sú najmä vzhľadom na § 5 ods. 1 a v súlade s ustanoveniami podrobnejších predpisov zakázané všetky činnosti, ktorými sa mení charakter takých oblastí alebo ktoré sú v rozpore s osobitným účelom ochrany.“

BayNatSchG

12 § 12 ods. 1 Bayerisches Gesetz über den Schutz der Natur, die Pflege der Landschaft und die Erholung in der freien Natur (Bayerisches Naturschutzgesetz) (bavorský zákon o ochrane prírody, starostlivosti o krajinu a rekreácii vo voľnej prírode) z 23. februára 2011 (GVBl., s. 82), v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „BayNatSchG“) stanovuje:

„Ochrana častí prírody a krajiny v súlade s § 20 ods. 2 bodmi 1, 2, 4, 6 a 7 BNatSchG sa uskutočňuje prostredníctvom nariadení, pokiaľ v tomto zákone nie je ustanovené inak. …“

13 Podľa § 51 ods. 1 BayNatSchG:

„Príslušné sú

…

(3) Landkreise [krajinské okresy] a mestské okresy, pokiaľ ide o vydávanie nariadení o chránených krajinných oblastiach podľa § 26 BNatSchG

…“

Nariadenie Inntal Süd

14 § 1 Verordnung des Landkreises Rosenheim über das Landschaftsschutzgebiet „Inntal Süd“ (nariadenie Krajinského okresu Rosenheim týkajúce sa chránenej krajinnej oblasti „Inntal Süd“) z 10. apríla 2013 (ďalej len „nariadenie Inntal Süd“), nazvaný „Predmet ochrany“, stanovuje:

„Krajina na východ a západ od rieky Inn medzi štátnou hranicou s Rakúskom v meste Kiefersfelden a hranicou mesta Rosenheim je chránená ako chránená krajinná oblasť pod názvom ‚Inntal Süd‘.

Ochrana sa týka toku rieky Inn, vrátane jej povodia a mokradí.“

15 § 3 nariadenia Inntal Süd, nazvaný „Účel ochrany“, stanovuje:

„Účelom chránenej krajinnej oblasti ‚Inntal Süd‘ je

(1) zabezpečiť životaschopnosť ekosystému, najmä zachovávať, podporovať a obnovovať lužné lesy a mŕtve ramená, ako aj životné podmienky typických živočíšnych a rastlinných druhov, ktoré sú im prispôsobené, a ich spoločenstiev;

(2) zachovať rozmanitosť, osobitosť a krásu prirodzenej krajiny, najmä posilniť charakter riečnej krajiny a zachovať poľnohospodársku kultúrnu krajinu;

(3) zachovať a zlepšiť fungovanie vodnej sústavy, aby sa tak podporila aj priechodnosť toku rieky Inn a jej prítokov, ako aj zadržiavanie vody na povrchu;

(4) chrániť a zachovať pre spoločnosť významné krajinné prvky na účely rekreačných činností a súčasne v čo najväčšej miere zohľadniť prírodu a krajinu a usmerniť dopravu na rekreačné účely.“

16 Podľa článku 4 tohto nariadenia s názvom „Zákazy“:

„V chránenej krajinnej oblasti sú zakázané všetky činnosti, ktorými sa mení jej charakter alebo ktoré sú v rozpore s účelom ochrany (§ 3).“

17 § 5 uvedeného nariadenia, nazvaný „Povinnosť získať povolenie“, stanovuje:

„1. Povolenie Landratsamt Rosenheim [správa Krajinského okresu Rosenheim, Nemecko] ako nižšieho orgánu povereného ochranou prírody (§ 43 ods. 2 bod 3 BayNatSchG) potrebuje ten, kto má v chránenej krajinnej oblasti zámer

(1) postaviť, rekonštruovať alebo zmeniť účel užívania akéhokoľvek typu stavby [§ 2 ods. 1 Bayerische Bauordnung (bavorský stavebný zákon)], aj keď nie je potrebné povolenie podľa stavebných predpisov; do tejto kategórie patria okrem iného:

a) budovy, napríklad domy, poľnohospodárske a lesohospodárske stavby, víkendové domy, lodné alebo kúpeľné domčeky alebo domčeky na náradie, predajné stánky…;

b) ploty a iné zábrany;

c) prístavné móla a pobrežné stavby;

d) zmeny zemského povrchu v dôsledku výkopov alebo tvorby násypov, najmä úprava a využívanie nových kameňolomov, štrkovísk, pieskovní, výkopov na ťažbu ílu a hliny a iných vrtov, ako aj rumovísk. Uvedené sa nevzťahuje na násypy alebo výkopy s výmerou do 500 m2 a výškou, resp. hĺbkou do 0,3 m, ktorých cieľom je skvalitniť povrchovú pôdu, ktorá sa už využíva na poľnohospodárske účely;

(2) pokiaľ nejde o stavby, ktoré sú už zahrnuté v bode 1,

a) budovať panely a umiestňovať plagáty vrátane reklamných plôch s veľkosťou viac ako 0,5 m^2, pokiaľ na nehnuteľnostiach určených na bývanie a obchodných priestoroch neoznačujú názov domov a obchodov;

b) inštalovať elektrické vedenia, káble alebo potrubia nad alebo pod zemským povrchom a umiestňovať stĺpy;

c) stavať alebo podstatne meniť pozemné komunikácie, cesty alebo plochy, najmä kempingy, športoviská, ihriská a kúpaliská alebo podobné zariadenia;

d) odstavovať vozidlá určené na predaj alebo stavať, umiestňovať a prevádzkovať predajné miesta a predajné automaty;

(3) jazdiť na akomkoľvek type motorového vozidla mimo pozemných komunikácií, ciest a priestorov určených na verejnú premávku alebo parkovať na týchto miestach,…

(4) čerpať povrchovú vodu nad rámec povoleného bežného používania alebo podzemnú vodu, meniť vodné plochy, ich brehy alebo korytá, prítok alebo odtok vody alebo stav hladiny podzemnej vody, vytvárať nové vodné plochy alebo budovať odvodňovacie systémy;

(5) odvodňovať, vysúšať alebo inak ničiť alebo značne poškodzovať biotopy s mimoriadnou ekologickou hodnotou v zmysle § 30 BNatSchG a § 23 BayNatSchG, najmä mokrade, močiare, trstinové porasty, močiare s porastmi vysokých ostríc, mokrade s veľkým výskytom ostríc a tŕstia, lúky s porastom bezkolenca, prameniská, močiarne, bahnisté, trvale zaplavené a lužné lesy, ako aj prírodné alebo takmer prírodné plochy tečúcich a stojacich vnútrozemských vôd vrátane ich brehov a príslušnej prírodnej alebo takmer prírodnej pobrežnej vegetácie, ako aj ich prírodných alebo takmer prírodných naplaveninových plôch, mŕtvych ramien riek a pravidelne zaplavovaných oblastí;…

(6) orať, hnojiť alebo zalesňovať lúky určené na získavanie podstielkovej slamy, meniť ich na lúky kosené viackrát ročne alebo využívať ich ako pastviny;

(7) prenasledovať, chytať alebo zabíjať voľne žijúce zvieratá alebo im brať miesta ich rozmnožovania, výskytu alebo hniezdenia;

(8) rúbať, odstraňovať alebo akýmkoľvek iným spôsobom likvidovať na voľných priestranstvách a mimo lesov jednotlivo rastúce stromy, kry, živé ploty alebo poľné háje alebo kry, ktoré sú charakteristické pre krajinu;…

(9) úplne alebo čiastočne rúbať lesné porasty, vykonávať prvotné zalesnenie alebo v tejto súvislosti úplne vyrúbať viac než 0,5 ha, meniť lesy s opadavými stromami, zmiešané lesy alebo lužné lesy na lesy s prevažným zastúpením ihličnanov alebo zriadiť miesta na pestovanie určitých druhov rastlín (napríklad lesné škôlky);

(10) ničiť alebo podstatne meniť na brehoch vodných plôch riečnu vegetáciu, tŕstie alebo trstinové porasty alebo porasty vodných rastlín, vstupovať do trstinových porastov alebo porastov vodných rastlín a používať chemické prostriedky na odstránenie alebo reguláciu trstinových porastov alebo na čistenie priekop;…

(11) ukladať odpad, sutinu a iné predmety, pokiaľ už nie sú upravené právnymi predpismi týkajúcimi sa odpadu, na iné než povolené miesta, aj keď sa neplánuje vytvorenie násypu v zmysle stavebných predpisov;

(12) stanovať alebo parkovať obytné prívesy (vrátane sklopných prívesov) alebo obytné motorové vozidlá mimo povolených miest alebo dovoliť také činnosti;

(13) umožniť odlety alebo pristávanie lietadiel v zmysle Luftverkehrgesetz [zákon o leteckej doprave] mimo schválených letísk.

2. Povolenie sa bez ohľadu na iné právne predpisy udelí, ak plánované opatrenie nevyvolá žiadny z účinkov uvedených v § 4 alebo ak také účinky možno kompenzovať prostredníctvom vedľajších ustanovení.

…“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

18 Dňa 10. apríla 2013 Krajinský okres Rosenheim prijal nariadenie Inntal Süd bez toho, aby predtým vykonal environmentálne posudzovanie v súlade s článkom 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42 alebo aspoň štúdiu na účely určenia, či toto nariadenie môže mať podľa článku 3 ods. 4 tejto smernice významné účinky na životné prostredie.

19 Na základe tohto nariadenia sa za chránené územie vyhlasuje územie s rozlohou približne 4 021 ha, ktoré je približne o 650 ha menšie než územie, na ktoré sa vzťahovali predchádzajúce predpisy z rokov 1952 a 1977, ktoré uvedené nariadenie úplne alebo čiastočne zrušilo.

20 Bund Naturschutz, združenie na ochranu životného prostredia, ktoré sa zúčastnilo na postupe prípravy nariadenia Inntal Süd, napadlo toto nariadenie na Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd Spolkovej krajiny Bavorsko, Nemecko), ktorý odmietol jeho návrh ako neprípustný.

21 Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko) má rozhodnúť o opravnom prostriedku „Revision“, ktorý podalo Bund Naturschutz proti prvostupňovému rozhodnutiu.

22 Podľa vnútroštátneho súdu je opravný prostriedok prípustný len vtedy, ak podľa smernice 2001/42 mal Krajinský okres Rosenheim povinnosť vykonať pred prijatím nariadenia Inntal Süd environmentálne posudzovanie v súlade s článkom 3 ods. 2 písm. a) tejto smernice alebo aspoň štúdiu na účely určenia, či toto nariadenie môže mať podľa článku 3 ods. 4 uvedenej smernice významné účinky na životné prostredie. V takom prípade by bolo tiež potrebné vyhovieť odvolaniu vo veci samej.

23 V tejto súvislosti sa vnútroštátny súd domnieva, že nariadenie Inntal Süd predstavuje plán alebo program v zmysle článku 2 písm. a) smernice 2001/42.

24 Má však pochybnosti po prvé o tom, či sa má toto nariadenie považovať za nariadenie vymedzujúce rámec pre budúce povoľovanie projektov v zmysle článku 3 ods. 2 písm. a) tejto smernice. Uvádza, že hoci uvedené nariadenie stanovuje všeobecné zákazy a povinnosti povolenia pre veľký počet projektov a použití, neobsahuje osobitné pravidlá týkajúce sa povoľovania projektov uvedených v prílohách I a II smernice 2011/92, ale jeho cieľom je prioritne zabrániť týmto projektom alebo ich aspoň upraviť s prihliadnutím na cieľ ochrany prírody. Vzniká teda otázka, či na to, aby plán alebo program patril do pôsobnosti článku 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42, je potrebné, aby bol osobitne zameraný na tieto projekty alebo s nimi súvisel, alebo či postačuje, aby sa plán alebo program, najmä na základe svojej pôsobnosti, vzťahoval aj na uvedené projekty, hoci len náhodne, bez toho, aby ich zohľadňoval ako také alebo výslovne upravoval ich povolenie.

25 Po druhé sa vnútroštátny súd pýta, či sa na „prípravu“ plánu alebo programu v zmysle článku 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42 vyžaduje osobitné zameranie na jednu z oblastí uvedených v tomto ustanovení, alebo či stačí, že predmetný plán alebo program má osobitné účinky na niektoré z týchto odvetví, ako je poľnohospodárstvo, lesníctvo alebo využívanie územia, a to aj v prípade, že je pripravený pre odvetvie, na ktoré sa toto ustanovenie nevzťahuje, ako je ochrana prírody a krajiny, čo by bol tento prípad.

26 Napokon po tretie za predpokladu, že by sa konštatovalo, že Krajinský okres Rosenheim nebol podľa článku 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42 povinný podriadiť nariadenie Inntal Süd environmentálnemu posudzovaniu, sa vnútroštátny súd pýta, či článok 3 ods. 4 tejto smernice vyžaduje pre svoju uplatniteľnosť aj konkrétne prepojenie medzi plánom alebo programom na jednej strane a projektmi na strane druhej. V prípade kladnej odpovede je potrebné objasniť mieru konkrétnej povahy, ktorú musí mať táto súvislosť.

27 Za týchto okolností Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 3 ods. 2 písm. a) smernice [2001/42] vykladať v tom zmysle, že k stanoveniu rámca pre budúce povoľovanie projektov uvedených v prílohách I a II smernice [2011/92] dochádza už vtedy, ak nariadenie určené na ochranu prírody a krajiny stanovuje všeobecné zákazy (s možnosťou výnimiek), ako aj povinnosti získať povolenie, ktoré osobitne nesúvisia s projektmi uvedenými v prílohách k smernici [2011/92]?

2. Má sa článok 3 ods. 2 písm. a) smernice [2001/42] vykladať v tom zmysle, že plány a programy boli vypracované pre odvetvie poľnohospodárstva, lesníctva, využívania územia, atď., ak majú za cieľ stanoviť referenčný rámec práve pre jedno alebo viaceré z týchto odvetví? Alebo postačuje, ak sa na účely ochrany prírody a krajiny upravia všeobecné zákazy a povinnosti získať povolenie, ktoré sa v rámci povoľovacieho konania majú posúdiť pre viaceré zámery a použitia a nepriamo (‚reflexne‘) môžu ovplyvniť jedno alebo viaceré z týchto odvetví?

3. Má sa článok 3 ods. 4 smernice [2001/42] vykladať v tom zmysle, že sa stanovuje rámec pre budúce povoľovanie projektov, ak nariadenie, ktoré bolo vydané na účely ochrany prírody a krajiny, stanovuje pre viaceré abstraktne opísané zámery a opatrenia v chránenom území všeobecné zákazy a povinnosti získať povolenie, avšak konkrétne projekty v čase vydania tohto nariadenia nemožno predvídať a nie sú ani plánované, a teda neexistuje osobitná súvislosť s konkrétnymi projektmi?“

28 Nemecká vláda na základe článku 16 tretieho odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie navrhla, aby Súdny dvor zasadol vo veľkej komore.

O návrhu na opätovné otvorenie ústnej časti konania

29 Po prednesení návrhov generálneho advokáta združenie Bund Naturschutz podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 13. októbra 2021 navrhlo, aby bolo nariadené opätovné otvorenie ústnej časti konania podľa článku 83 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

30 Na podporu svojho návrhu združenie Bund Naturschutz v podstate uviedlo, že návrhy generálneho advokáta uvádzajú novú skutočnosť, a to zmenu nemeckej právnej úpravy po pojednávaní, čo je skutočnosť, ktorá je relevantná pre odpoveď, ktorú musí Súdny dvor poskytnúť na návrh na začatie prejudiciálneho konania, najmä pokiaľ ide o otázku, či je potrebné obmedziť časové účinky budúceho rozsudku. V tejto súvislosti združenie Bund Naturschutz odkazuje najmä na body 120, 122, 129, 130 a 132 uvedených návrhov.

31 Podľa článku 83 rokovacieho poriadku Súdny dvor môže kedykoľvek po vypočutí generálneho advokáta rozhodnúť o opätovnom začatí ústnej časti konania, najmä ak usúdi, že nemá dostatok informácií, alebo ak účastník konania uviedol po skončení tejto časti konania novú skutočnosť,

ktorá môže mať rozhodujúci vplyv na rozhodnutie Súdneho dvora, alebo ak sa má vo veci rozhodnúť na základe tvrdenia, o ktorom sa nemali možnosť vyjadriť účastníci konania alebo subjekty oprávnené podľa článku 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie.

32 V prejednávanej veci však Súdny dvor po vypočutí generálneho advokáta konštatoval, že na konci písomnej časti konania a pojednávania, ktoré sa pred ním konalo, má k dispozícii všetky informácie potrebné na rozhodnutie a že nové skutočnosti, ktoré uviedlo Bund Naturschutz, nemôžu mať rozhodujúci vplyv na rozhodnutie, ktoré má Súdny dvor vydať. Okrem toho uvádza, že táto vec nemusí byť rozhodnutá na základe tvrdení, ku ktorým sa oprávnené subjekty nevyjadrili. Za týchto okolností nie je potrebné nariadiť opätovné otvorenie ústnej časti konania.

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

33 Svojimi otázkami sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora, či vnútroštátne opatrenie, akým je nariadenie Inntal Süd, ktorého cieľom je ochrana prírody a krajiny a na tento účel stanovuje všeobecné zákazy a povinnosti získať povolenie, sa nachádza medzi plánmi a programami uvedenými v článku 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42, pri ktorých sa má vykonať environmentálne posudzovanie, alebo aspoň medzi tými, na ktoré sa vzťahuje článok 3 ods. 4 tejto smernice, pre ktoré musia členské štáty určiť, či môžu mať významné účinky na životné prostredie.

34 Predpoklad, na ktorom sú tieto prejudiciálne otázky založené, t. j. že takéto nariadenie predstavuje plán alebo program v zmysle článku 2 písm. a) smernice 2001/42, však spochybňuje tak Krajinský okres Rosenheim, ako aj Landesanwaltschaft Bayern (prokuratúra Spolkovej krajiny Bavorsko, Nemecko), ktorá je vedľajším účastníkom konania vo veci samej.

35 V tejto súvislosti článok 2 písm. a) smernice 2001/42 definuje „plány a programy“ v zmysle tejto smernice ako plány a programy, ktoré spĺňajú dve kumulatívne podmienky, ktoré uvádza, a to na jednej strane tú, že sú predmetom prípravy a/alebo schvaľovania úradom na štátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, alebo pripravené úradom na schválenie prostredníctvom parlamentného alebo vládneho legislatívneho postupu (prvá podmienka), a na druhej strane tú, že ich prijatie vyžadujú legislatívne, regulatívne alebo správne predpisy (druhá podmienka) [pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. júna 2020, A a i. (Veterné elektrárne v Aalter a Nevele), C-24/19, EU:C:2020:503, bod 33].

36 V prejednávanej veci je prvá podmienka splnená, keďže podľa informácií vnútroštátneho súdu nariadenie Inntal Süd bolo prijaté Krajinským okresom Rosenheim, ktorý je miestnym orgánom.

37 V súvislosti s druhou podmienkou z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že za „vyžadované“ sa v zmysle a na účely uplatňovania smernice 2001/42 majú považovať plány a programy, ktorých prijímanie, ako aj postup ich vypracovania upravujú vnútroštátne zákony alebo iné právne predpisy, ktoré určujú orgány príslušné na ich prijatie (rozsudky z 22. marca 2012, Inter-Environnement Bruxelles a i., C-567/10, EU:C:2012:159, bod 31; zo 7. júna 2018, Thybaut a i., C-160/17, EU:C:2018:401, bod 43, ako aj z 12. júna 2019, Terre wallonne, C-321/18, EU:C:2019:484, bod 34). Vzhľadom na účel tohto ustanovenia, ktorým je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia, a v záujme zachovania jeho účinnosti sa teda plán alebo program musí považovať za „vyžadovaný“, ak existuje osobitný právny základ vo

vnútroštátnom práve, ktorý oprávňuje príslušné orgány na jeho prijatie, aj keď takéto prijatie nie je povinné (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júna 2018, Inter-Environnement Bruxelles a i., C-671/16, EU:C:2018:403, body 38 až 40).

38 Hoci prokuratúra Spolkovej krajiny Bavorsko spochybňuje dôvodnosť tejto judikatúry, treba uviesť, že táto judikatúra bola potvrdená Súdnym dvorom v rozsudku z 25. júna 2020, A a i. (Veterné elektrárne v Aalter a Nevele) (C-24/19, EU:C:2020:503, body 36 až 52), po úplnom preskúmaní znenia ustanovenia článku 2 písm. a) smernice 2001/42 v rôznych jazykových verziách, kontextu a vzniku tohto ustanovenia, cieľov tejto smernice a medzinárodných záväzkov Únie.

39 V prejednávanej veci zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že nariadenie Inntal Süd bolo prijaté na základe § 20 ods. 2 bodu 4 a § 26 BNatSchG v spojení s § 12 ods. 1 prvou vetou a § 51 ods. 1 bodom 3 BayNatSchG. Druhá podmienka uvedená v článku 2 písm. a) druhej zarážke smernice 2001/42 sa teda zdá byť tiež splnená.

40 Okres Rosenheim a prokurátor Spolkovej krajiny Bavorsko však tvrdia, že nariadenie, akým je nariadenie Inntal Süd, nie je „plánom“ alebo „programom“, pretože všeobecné a abstraktné ustanovenia stanovujúce všeobecné požiadavky pre neurčitý počet situácií nemôžu patriť do pôsobnosti smernice 2001/42.

41 V tejto súvislosti však treba pripomenúť, že všeobecná povaha predmetných aktov nebráni tomu, aby boli tieto akty kvalifikované ako „plány a programy“ v zmysle článku 2 písm. a) tejto smernice. Hoci zo znenia tohto ustanovenia vyplýva, že pojem „plány a programy“ sa môže vzťahovať na normatívne akty prijaté prostredníctvom zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení, táto smernica neobsahuje práve osobitné ustanovenia týkajúce sa politík alebo všeobecných právnych úprav, ktoré by vyžadovali vymedzenie vo vzťahu k plánom a programom v zmysle uvedenej smernice. Okolnosť, že vnútroštátny akt má určitý stupeň abstrakcie a sleduje cieľ transformácie zemepisnej oblasti, predstavuje ilustráciu jeho plánovacieho alebo programového rozmeru a nie je prekážkou jeho zahrnutia pod pojem „plány a programy“ [rozsudok z 25. júna 2020, A a i. (Veterné elektrárne v Aalter a Nevele), C-24/19, EU:C:2020:503, bod 61 a citovaná judikatúra].

O prvej a druhej otázke

42 Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42 vykladať v tom zmysle, že vnútroštátne opatrenie, ktorého cieľom je ochrana prírody a krajiny a na tento účel stanovuje všeobecné zákazy a povinnosti získať povolenie, patrí do pôsobnosti tohto ustanovenia.

43 Na úvod treba pripomenúť, že smernica 2001/42 má na jednej strane podľa svojho článku 1 za cieľ zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a prispieť k integrácii environmentálnych úvah do prípravy a schvaľovania plánov a programov so zreteľom na podporu trvalo udržateľného rozvoja tým, že sa v súlade s touto smernicou zabezpečí vykonanie environmentálneho posudzovania určitých plánov a programov, ktoré môžu mať významné účinky na životné prostredie.

44 Na druhej strane so zreteľom na účel smernice 2001/42, ktorý spočíva v zabezpečení takého vysokého stupňa ochrany životného prostredia, je potrebné vykladať ustanovenia vymedzujúce jej pôsobnosť a najmä ustanovenia, ktoré definujú právne akty, na ktoré sa táto smernica vzťahuje, široko (rozsudok z 12. júna 2019, CFE, C-43/18, EU:C:2019:483, bod 36 a citovaná judikatúra).

45 Súdny dvor navyše opakovane rozhodol, že pojem „plány a programy“ zahŕňa nielen ich prípravu, ale aj ich modifikácie, čím sa zabezpečuje, aby predpisy, ktoré môžu mať významné účinky na životné prostredie, podliehali environmentálnemu posudzovaniu (rozsudok z 12. júna 2019, CFE, C-43/18, EU:C:2019:483, bod 71 a citovaná judikatúra).

46 V tomto kontexte z článku 3 ods. 1 smernice 2001/42 vyplýva, že environmentálne posudzovanie sa musí vykonať v prípade plánov a programov uvedených v článku 3 ods. 2 až 4 tejto smernice, ktoré môžu mať významné účinky na životné prostredie.

47 Podľa článku 3 ods. 2 písm. a) uvedenej smernice sa takéto environmentálne posudzovanie musí vykonávať systematicky pre všetky plány a programy, ktoré spĺňajú dve kumulatívne podmienky, a to byť pripravené pre odvetvia, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie (prvá podmienka), a vymedziť rámec pre budúce povoľovanie projektov uvedených v prílohách I a II smernice 2011/92 (druhá podmienka).

O prvej podmienke stanovenej v článku 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42

48 Podľa článku 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42 aby sa na plány a programy vzťahovalo toto ustanovenie, musia byť pripravené pre poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybárstvo, energetiku, priemysel, dopravu, odpadové hospodárstvo, vodné hospodárstvo, telekomunikácie, turistiku, plánovanie miest a vidieka alebo využívanie územia.

49 Pokiaľ ide o požiadavku, podľa ktorej sa plány a programy musia „pripraviť“ pre odvetvia uvedené v článku 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42, Súdny dvor už rozhodol, že táto požiadavka je splnená, ak sa predmetný plán alebo program „týka“ jedného z týchto odvetví alebo sa ním „zaoberá“ [pozri v tomto zmysle rozsudky z 27. októbra 2016, D’Oultremont a i., C-290/15, EU:C:2016:816, bod 44, ako aj z 25. júna 2020, A a i. (Veterné elektrárne v Aalter a Nevele), C-24/19, EU:C:2020:503, bod 66].

50 V tejto súvislosti treba presnejšie uviesť, že okolnosť, že článok 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42 odkazuje tak na „územné plánovanie“, ako aj na „využívanie územia“, jasne naznačuje, že odvetvie „plánovanie miest a vidieka alebo využívanie územia“ sa neobmedzuje na využívanie územia v užšom zmysle, teda na rozdelenie územia na zóny a definíciu činností povolených vo vnútri týchto zón, ale že toto odvetvie nevyhnutne pokrýva širšiu oblasť (rozsudky zo 7. júna 2018, Thybaut a i., C-160/17, EU:C:2018:401, bod 48, ako aj Inter-Environnement Bruxelles a i., C-671/16, EU:C:2018:403, bod 43).

51 Okrem toho skutočnosť, že hlavným cieľom plánu alebo programu je ochrana životného prostredia, vrátane ochrany krajiny, nevylučuje, že sa tento plán alebo program môže „týkať“ alebo „zaoberať“ niektorým z odvetví uvedených v článku 3 ods. 2 písm. a) uvedenej smernice, a najmä odvetvím územného plánovania alebo využívania územia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. septembra 2015, Dimos Kropias Attikis, C-473/14, EU:C:2015:582, body 20 a 46).

52 Navyše podstatou plánov a programov vypracovaných na ochranu životného prostredia, najmä všeobecne platných opatrení, ktoré podobne ako nariadenie Inntal Süd sledujú takýto cieľ, je spravidla práve regulácia ľudských činností, ktoré majú významné účinky na životné prostredie, a to najmä tých, ktoré patria do odvetví uvedených v článku 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42 (pozri napríklad rozsudky zo 17. júna 2010, Terre wallonne a Inter-Environnement Wallonie, C-105/09 a C-110/09, EU:C:2010:355, ako aj z 28. februára 2012, Inter-Environnement Wallonie a Terre wallonne, C-41/11, EU:C:2012:103).

53 V prejednávanej veci, ako v podstate zdôraznil generálny advokát v bodoch 65 až 67 svojich návrhov, nariadenie Inntal Süd obsahuje pravidlá, ktoré sa týkajú činností, ktoré patria najmä do odvetví poľnohospodárstva (§ 5 ods. 1 bod 6), lesníctva (§ 5 ods. 1 body 8 a 9), dopravy (§ 5 ods. 1 body 3 a 13), správy vôd (§ 5 ods. 1 bod 4), ako aj plánovania miest a vidieka alebo využívania územia (§ 5 ods. 1 body 1 a 2).

54 Prvá podmienka stanovená v článku 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42 sa tak zdá byť splnená, čo však prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O druhej podmienke stanovenej v článku 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42

55 Z článku 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42 vyplýva, že druhá podmienka stanovená týmto ustanovením je splnená, ak na jednej strane plány alebo programy vymedzujú rámec, v ktorom možno v budúcnosti povoliť realizáciu projektov, a na druhej strane tieto projekty patria medzi projekty uvedené v prílohách I a II smernice 2011/92.

56 Pokiaľ ide v prvom rade o otázku, či sa nariadenie, akým je nariadenie Inntal Süd, týka projektov vymenovaných v prílohách I alebo II smernice 2011/92, treba uviesť, že pojem projekt, ako je definovaný v článku 1 ods. 2 písm. a) smernice 2011/92, nemožno považovať za pojem, ktorý by sa vzťahoval na určité činnosti, ktoré toto nariadenie podriaďuje povoleniu, ako napríklad „odstavovanie vozidiel určených na predaj“ [§ 5 ods. 1 bod 2 písm. d)], „prenasledovanie, chytanie alebo zabíjanie voľne žijúcich zvierat“ (§ 5 ods. 1 bod 7) alebo „umožnenie odletov a pristávaní lietadiel“ (§ 5 ods. 1 bod 13). Z judikatúry totiž vyplýva, že tento pojem zodpovedá prácam alebo zásahom, ktoré menia fyzický stav daného miesta (rozsudok z 9. septembra 2020, Friends of the Irish Environment, C-254/19, EU:C:2020:680, bod 32 a citovaná judikatúra).

57 Okrem toho, že § 4 nariadenia Inntal Süd zakazuje v chránenej krajinnej oblasti „všetky činnosti, ktorými sa mení charakter oblasti alebo ktoré sú v rozpore s účelom ochrany“, § 5 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje, že povolenie je potrebné získať okrem iného na výstavbu alebo podstatnú zmenu pozemných komunikácií, ciest alebo plôch, najmä kempingov, športovísk, ihrísk a kúpalísk alebo podobných zariadení [bod 2 písm. c)], meniť vodné plochy, ich brehy alebo korytá, prítok alebo odtok vody alebo stav hladiny podzemnej vody, vytvárať nové vodné plochy alebo budovať odvodňovacie systémy (bod 4), ako aj úplne alebo čiastočne rúbať lesné porasty, vykonávať prvotné zalesnenie alebo v tejto súvislosti úplne vyrúbať viac než 0,5 ha (bod 9).

58 Takéto činnosti môžu patriť do projektov uvedených v prílohách I a II smernice 2011/92, najmä v bode 7 písm. b) a c) prílohy I, ako aj v bode 1 písm. c) a d), v bode 10 písm. e) a f) a v bode 12 písm. d) prílohy II.

59 Okrem toho činnosti spočívajúce vo výstavbe, rekonštrukcii alebo zmene účelu užívania akéhokoľvek typu stavby, uvedené v § 5 ods. 1 nariadenia Inntal Süd, môžu patriť do viacerých projektov uvedených tak v prílohe I, ako aj v prílohe II smernice 2011/92.

60 Pokiaľ ide v druhom rade o to, či nariadenie, akým je nariadenie Inntal Süd, vymedzuje rámec pre budúce povoľovanie projektov, treba pripomenúť, že pojem „plány a programy“ sa vzťahuje na každý akt, ktorý tým, že vymedzuje pravidlá a kontrolné postupy uplatniteľné v dotknutom odvetví, stanovuje významný súbor kritérií a pravidiel pre povoľovanie a vykonávanie jedného alebo viacerých projektov, ktoré môžu mať významné účinky na životné prostredie [rozsudok z 25. júna 2020, A a i. (Veterné elektrárne v Aalter a Nevele), C-24/19, EU:C:2020:503, bod 67, ako aj citovaná judikatúra].

61 Takýto výklad má zabezpečiť, aby predpisy, ktoré môžu mať významné účinky na životné prostredie, boli predmetom environmentálneho posudzovania [rozsudok z 25. júna 2020, A a i. (Veterné elektrárne v Aalter a Nevele), C-24/19, EU:C:2020:503, bod 68, ako aj citovaná judikatúra].

62 Požiadavka stanovená v článku 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42, podľa ktorej dotknutý plán alebo program musí vymedziť rámec pre budúce povoľovanie projektov uvedených v prílohách I a II smernice 2011/92, sa teda musí považovať za splnenú, ak tento plán alebo program stanovuje významný súbor kritérií a pravidiel pre povoľovanie a realizáciu jedného alebo viacerých týchto projektov, najmä pokiaľ ide o umiestnenie, povahu, veľkosť a podmienky fungovania takýchto projektov, alebo o pridelenie prostriedkov súvisiacich s týmito projektmi.

63 Uvedená požiadavka naopak nie je splnená v prípade plánu alebo programu, ktorý napriek tomu, že sa týka projektov vymenovaných v prílohách I a II smernice 2011/92, nestanovuje takéto kritériá alebo pravidlá.

64 V prejednávanej veci sa zdá, že § 5 ods. 1 nariadenia Inntal Süd sa obmedzuje na to, že v chránenej oblasti vymedzenej v § 1 tohto nariadenia ukladá povinnosť získať povolenie pre určité činnosti a projekty, vrátane projektov, ktoré majú povahu projektov uvedených v prílohách I a II smernice 2011/92.

65 Je pravda, že toto ustanovenie definuje pre niektoré z týchto projektov veľkosť, nad ktorú si ich realizácia vyžaduje predchádzajúce povolenie. Ani v takýchto prípadoch však uvedené ustanovenie nestanovuje kritériá ani pravidlá povoľovania a realizácie uvedených projektov.

66 Pokiaľ ide o § 5 ods. 2 nariadenia Inntal Süd, z jeho znenia vyplýva, že vydanie povolenia „bez toho, aby boli dotknuté iné právne predpisy“, podmieňuje jedinou všeobecnou podmienkou, a to že „plánované opatrenie nevyvolá žiadny z účinkov uvedených v § 4 alebo že také účinky možno kompenzovať prostredníctvom vedľajších ustanovení“.

67 V tejto súvislosti treba dodať, že na jednej strane je nesporné, že zákaz, stanovený v § 4 nariadenia Inntal Süd, „všetkých činností, ktorými sa mení charakter [chránenej krajinnej] oblasti alebo ktoré sú v rozpore s účelom ochrany [uvedeným v § 3 tohto nariadenia]“, v podstate zodpovedá tomu, čo je už stanovené v § 26 ods. 2 BNatSchG.

68 Na druhej strane nie je sporné, že § 3 nariadenia Inntal Süd uvádza tento cieľ ochrany všeobecne bez toho, aby stanovoval presné kritériá alebo pravidlá, od ktorých by záviselo povolenie realizovať jednotlivé projekty uvedené v § 5 ods. 1 tohto nariadenia.

69 V dôsledku toho, hoci je pravda, že prijatie nariadenia, o aké ide vo veci samej, môže mať určitý vplyv na umiestnenie projektov tým, že ho sťaží v rámci chránenej oblasti vymedzenej v § 1 tohto nariadenia a naopak, zjednoduší mimo tejto oblasti, vrátane území, ktoré boli súčasťou chránenej

oblasti vymedzenej pred prijatím uvedeného nariadenia, sa zdá, že toto nariadenie nestanovuje významný súbor kritérií a pravidiel pre povoľovanie a realizáciu jedného alebo viacerých projektov uvedených v prílohách I a II smernice 2011/92, čo však prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

70 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na prvú a druhú otázku odpovedať tak, že článok 3 ods. 2 písm. a) smernice 2001/42 sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátne opatrenie, ktorého cieľom je ochrana prírody a krajiny a na tento účel stanovuje všeobecné zákazy a povinnosti získať povolenie, avšak bez dostatočne podrobných pravidiel týkajúcich sa obsahu, prípravy a realizácie projektov uvedených v prílohách I a II smernice 2011/92, nepatrí do pôsobnosti tohto ustanovenia.

O tretej otázke

71 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 4 smernice 2001/42 vykladať v tom zmysle, že vnútroštátne opatrenie, ktorého cieľom je ochrana prírody a krajiny a na tento účel stanovuje všeobecné zákazy a povinnosti získať povolenie, patrí do pôsobnosti tohto ustanovenia.

72 Podľa uvedeného ustanovenia členské štáty pre iné plány a programy, než sú tie uvedené v článku 3 ods. 2 smernice 2001/42, ktoré vymedzujú rámec pre budúce povoľovanie projektov, určia, či môžu mať významné účinky na životné prostredie.

73 Povinnosť stanovená v článku 3 ods. 4 smernice 2001/42 teda závisí od podmienky, ktorá zodpovedá druhej podmienke stanovenej v článku 3 ods. 2 písm. a) tejto smernice, a to, že predmetný plán alebo program musí vymedziť rámec pre budúce povoľovanie projektov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. júna 2019, CFE, C-43/18, EU:C:2019:483, bod 60).

74 Vzhľadom na úvahy týkajúce sa tejto podmienky, uvedené v bodoch 60 až 69 tohto rozsudku, treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 3 ods. 4 smernice 2001/42 sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátne opatrenie, ktorého cieľom je ochrana prírody a krajiny a ktoré na tento účel stanovuje všeobecné zákazy a povinnosti získať povolenie, avšak bez dostatočne podrobných pravidiel týkajúcich sa obsahu, prípravy a realizácie projektov, nepatrí do pôsobnosti tohto ustanovenia.

O trovách

75 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. **Článok 3 ods. 2 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátne opatrenie, ktorého cieľom je ochrana prírody a krajiny a na tento účel stanovuje všeobecné zákazy a povinnosti získať**

povolenie, avšak bez dostatočne podrobných pravidiel týkajúcich sa obsahu, prípravy a realizácie projektov uvedených v prílohách I a II smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, nepatrí do pôsobnosti tohto ustanovenia.

2. **Článok 3 ods. 4 smernice 2001/42 sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátne opatrenie, ktorého cieľom je ochrana prírody a krajiny a na tento účel stanovuje všeobecné zákazy a povinnosti získať povolenie, avšak bez dostatočne podrobných pravidiel týkajúcich sa obsahu, prípravy a realizácie projektov, nepatrí do pôsobnosti tohto ustanovenia.**

Podpisy